

Tájékoztató

A VEAB Közigazgatási Munkabizottság és COMITATUS együttműködéséről

A Comitatus önkormányzati szemle és az MTA Veszprémi Területi Bizottság (VEAB) Gazdaság- Jog- és Társadalomtudomány Szakbizottság Közigazgatási Munkabizottsága közötti kapcsolat évtizedeken keresztül alapvetően személyes jellegű volt azáltal, hogy a munkabizottság egyes tisztségviselői (az elnök és a titkár) és a folyóirat szerkesztői (a szerkesztőbizottsági elnök és a főszerkesztő) azonosak voltak Zongor Gábor és Agg Zoltán személyében.

A közigazgatási munkabizottság 2014-től néhány évig nem működött és miután 2016. december 9-én újjá alakult a Comitatus már vállaltan és tudatosan lett a tudományos-szakmai szerveződésnek a publikációs fóruma.

A VEAB Közigazgatási Munkabizottsága (újjá)alakuló ülésére a Veszprémi Városháza Kossuth-termében a Comitatus Önkormányzati Szemle negyedszázados jubileuma alkalmából tartott tudományos konferencia keretében került sor. A munkabizottság megválasztott elnöke Kaiser Tamás, intézetvezető, egyetemi docens, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar Államkutatási Fejlesztési Intézet tudományos igazgatója, egyben a folyóirat szerkesztőbizottságának a tagja is.

A konferencián elhangzott előadások nagy része megjelent a Comitatus 2017. tavaszi (XXVII. évfolyam 222.) számában. Közvetételre került:

Nemes Nagy József (az MTA doktora, egyetemi tanár ELTE TTK) „Egy regionalista meggyezései” (3-13. oldal)

Pálné Kovács Ilona (MTA levelező tag, egyetemi tanár, az MTA KRTK RKI igazgató) „Szakértelem, tudásközösségek az önkormányzatokra vonatkozó reformok előkészítésében” (14-23. oldal)

Navracsics Tibor (az Európai Bizottság kulturális, oktatási, ifjúságpolitikai és sportügyi biztos, egyetemi docens, ELTE ÁJTK,

a munkabizottság tagja) „Az európai közigazgatási tér alakulásáról” I. rész (24-32. oldal)

Lendvay Endre (ügyvezető, Responsum Kft., PhD hallgató) „Önkormányzati eszközök a helyi gazdaságfejlesztésben” (68-77. oldal)

Gyergyák Ferenc (TÖOSZ főtítká, c. egyetemi docens NKE ÁKK) könyvismertetője „A magyar decentralizáció kudarca nyomában” (szerkesztette: Pálné Kovács Ilona) című tanulmánykötetről.

Ugyanebben a Comitatus számban tudósítást olvashatnak a konferenciáról és a munkabizottság újjá alakulásáról. (13. és 42. oldal)

A 2017. évi első munkabizottsági konferenciára május 5-én, a veszprémi városházán „Állam, közigazgatás, önkormányzatok” címmel került sor. A konferenciáról tudósítást olvashatnak a Comitatus 2017. nyári lapszámában (104. oldal) Ebben a számban került közlésre Navracsics Tibor „Az európai közigazgatási tér alakulásáról” szóló tanulmányának II. része (32-38. oldal)

A nyári számban a májusi konferencián a kistéleplési önkormányzatok problémáival foglalkozó szekcióban elhangzott előadások írásos változatai jelentek meg:

Finta István (az MTA KRTK tudományos munkatársa) A magyar fejlesztéspolitikai és a kistéleplések sorsa (15-22. oldal)

Zongor Gábor (a COMITATUS szerkesztőbizottság elnöke, a munkabizottság tagja) A sok kicsi mire megy? (23-31. oldal)

Patyi Elemér (Bögöte község polgármestere, a munkabizottság tagja) A kistéleplések helyzetéről alulnézetből (100-103. oldal)

A konferencián elhangzott hozzászólások írásos változatainak, illetve a témakörhöz kapcsolódó cikkek közzétételére is lehetőséget biztosítunk. Így jelent meg Szabó Gellért (Szentkirály község polgármestere, a Magyar Faluszövetség elnöke) „Az önkormányzatok és a megváltozott állami szerep” (105-107. oldal) című, valamint

Szabó Lajos (közigazgatási jogász, a munkabizottság tagja) „Dicsérjük és/vagy bíráljuk a közigazgatás átalakítását?” (108-110. oldal) című hozzászólása.

Ezen túlmenően tudósítás jelent meg Leveleki Magdolna (főiskolai tanár, a veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola, a VEAB Szociológiai Munkabizottság titkára) „Nemzedékek, szociális problémák és a HRM” címmel az MTA VEAB Szociológiai Munkacsoportja által, 2016. november 12-én szervezett konferenciáról.

A munkabizottság idei második konferenciáját október 13-án tartotta „E-közigazgatás – Állam – Önkormányzatok” címmel ismételtén a veszprémi városházán. A konferencián résztvevőket, előadókat, a munkabizottsági tagokat, a Pannon Egyetem politológiai hallgatóit elsőként Porga Gyula Veszprém Megyei Jogú város polgármestere, mint házigazda köszöntötte. A konferencia témájához kapcsolódóan elmondta, hogy az észet testvérvárosukban, Tartuban járva beszélt vele, hogy ott már a mobil telefonon keresztül szavazhatnak a polgárok az önkormányzati választásokon. Jelezte, hogy a digitális világ már nem a jövő, hanem a mindennapok része, ezért is aktuális a közigazgatási vonatkozások megvitatása.

A konferencián elsőként Kaiser Tamás a munkabizottság elnöke adott tájékoztatást a VEAB közigazgatási munkabizottsága elmúlt időszakban végzett tevékenységéről.

Az e-közigazgatási és a digitális kormányzás helyzetéről és összefüggéseiről Nemeslaki András professzor (intézetvezető egyetemi tanár, NKE Államtudományi és Közigazgatási Kar Elektronikus Közszolgálati Intézet) adott átfogó képet. Előadásában kiemelte, hogy a „digitális kormányzás és a digitális állam koncepciója a közösségi érték (public value) fő hangsúlyát a hálózati kapcsolatokra és együttműködésre helyezi, a „hagyományos” hatékonyság szemléletű e-közigazgatással szemben.” Bemutatta a digitális kormányzás fejlődésének szakaszait 2005-től napjainkig. Megítélése szerint hat jelentős IKT (információs és kommunikációs technológia) transzformációs hatás gerjeszti a digitális kormányzást:

Számítási felhő - az IKT mint szolgáltatás

Dolgok Internete (The Internet of things IoT) - a beágyazódó informatika

Platformok kétoldalú piacok és ökoszisztémák

Big Data, Open Data - a tények és az algoritmusok uralma

Mesterséges intelligencia és robotika - az okosság és Ipar 4.0

Közösségi média – WEB 2.0 - a „long tail” demokratizáló hatása

Az előadó áttekintette és értékelte az informatikai fejlesztéssel kapcsolatos operatív programokat és leszögezte, hogy az operatív programok sikeres végrehajtása önmagában nem garancia a gyakorlati problémák megoldására. Bemutatta, hogy Magyarország rangsorbeli helye a világban romlik több szempontot és mutatót is figyelembe véve. Így például a Digitális Gazdaság és Társadalom Index (DESI) tekintetében Magyarország stabilan 20. és 21. a 31 mért ország közül, míg a digitális szolgáltatások területén ugyanakkor 7. helyet csúszott hátra. Kiemelte viszont, hogy sikeres innováció volt az e-SZJA és a digitális kormányzás sikeres esetekkel és megalapozott elméletekkel együtt fejleszhető.

Végezetül megállapította, hogy az IKT a közösségi értéket a kormányzási képességek javításán keresztül növeli. Előadását hipotézisek felvilágosításával zárta a sikeresebb IKT alkalmazáshoz.

Az elméleti áttekintést követően az e-közigazgatásnak az államigazgatásban betöltött szerepéről kaptunk átfogó képet Zöld-Nagy Viktória, (helyettes államtitkár, ME Területi közigazgatásért felelős államtitkárság) a munkabizottság alnöke részéről.

Elsőként az e-közigazgatás fejlesztés intézményrendszerét mutatta be, majd a stratégiai keretéről szólt, amelynek keretében a Szolgáltató Államból létrejön a Digitális Állam. Ez egyrészt az adatbázisok összehangolására irányuló fejlesztéseket jelenti, másrészt az ügyfélközpontú közigazgatás informatikai támogatását.

Felvillantotta az E-ügyintézési törvényi szerepét, amelynek következtében az ügyfél jogosult ügyintézési cselekményeit elektronikus úton végezni, nyilatkozatait elektronikus úton megtenni. A cél, hogy hatékonyabbá, gyorsabbá tegye az ügyintézés és az ügyfélbarát közigazgatást. A törvény az állami szervek széles körénél

egységes elvek szerint szabályoz és cél az adminisztratív terhek csökkentése.

A stratégiai célkitűzések körében kiemelte

az ügyfélközpontúságot, a közigazgatás szolgáltató jellegének erősítését; az intelligens városi szolgáltatások elterjesztését; a nyílt forráskódú megoldások támogatását; a közigazgatás működési hatékonyságának javítását; a szolgáltatások minőségének javítását; a fejlesztések összehangolását;

- az érdemi elektronikus ügyintézés biztosítását a leggyakoribb, költséghatékonyan elektronizálható ügyekben;
- a felhő alapú szolgáltatási szolgáltatásokat is nyújtani képes kormányzati adatközpont létrehozását;
- az önkormányzatok elektronikus ügyintézésének elősegítése érdekében az Önkormányzati ASP Központ felállítását és kiemelt projekt-ként országos kiterjesztését;
- az ügyfeleket közvetlenül kiszolgáló hivatalok és rendszerek elektronizáltságának fejlesztését;
- az egységes logikai és műszaki platformon kialakítható elektronikus ügyintézési szolgáltatások széleskörű elterjesztését.

A szolgáltatások körében kitért a biztonságos kézbesítési szolgáltatásra, a Központi Kormányzati Szolgáltatási Busz szolgáltatásra, a cégkapura, a személyre Szabott Ügyintézési Felületre és az E-papírra.

A jelenlegi helyzetkép bemutatása, az e-közigazgatási fejlesztések indoklása keretében kitért a kormányhivatali fejlesztések szükségességére és céljaira, amely következtében egyrészt a belső hivatali működés fejlesztésére, másrészt az ügyfeleket közvetlenül érintő fejlesztésekre kerül sor. Végezetül az E-közigazgatás fejlesztéshez kapcsolódó KÖFOP projekteket mutatta be röviden.

A helyettes államtitkárhoz kapcsolódó korreferátumot Vajda Viktória főigazgató (Veszprém megyei kormányhivatal, a munkabizottság tagja) tartotta és előadásában bemutatta az e-közigazgatás gyakorlatát területi és helyi államigazgatásban. (Az előadás írásos változata jelen lapszám-ban olvasható.)

Az e-közigazgatás önkormányzati gyakorlatát körbejáró szekció nyitó előadója Mohos Gábor jegyző (Veszprém megyei jogú város, a

munkabizottság alelnöke) volt. Az előadó a megyei jogú város adottságainak és lehetőségeinek érzékeltetése mellett adott átfogó képet az önkormányzati szférát érintő hatásokról. (Az előadás írásos változata jelen lapszám-ban olvasható.)

Az e-önkormányzással foglalkozó első korreferátumot Pergő Margit polgármester (Berhida város, a munkabizottság tagja) tartotta, aki egy kisvárosi választott önkormányzati vezető szemszögből értékelte az e-közigazgatás szerepét és jelentőségét. (Az előadás írásos változata jelen lapszám-ban olvasható.)

Lendvai Róbert jegyző (Nyögéri Közös Önkormányzati Hivatal, a munkabizottság tagja) elkötelezett e-közigazgatás barát a kistelepülési önkormányzati valóságból kiindulva sokkolta a jelenlévőket. (Az előadás írásos változata jelen lapszám-ban olvasható.)

A hozzászó munkabizottsági tagok mindegyike (Garaguly Tibor, Etyek nagyközség polgármestere, Oláh Miklós, szociológus, a Balatoni Társadalomtudományi Kutatócsoport kutatásvezetője, Purda Zsuzsanna, családjogász és Virág Rudolf jogász, a Magyar Építészakadémia főtitkára) hangsúlyozta a gyakorlati szempontok és a személyes ügyfélkapcsolatok jelentőségét a sajátos közigazgatási ügyek esetében. Gyakorlati példákkal világított rá, hogy vannak olyan ügytípusok, amelyeknél elkerülhetetlen az ügyfél és az ügyintéző közötti személyes kapcsolat a megfelelően megalapozott és megnyugtató döntéshez.

A konferencia a résztvevők megítélése szerint tartalmas és tanulságos volt. Ezt jól tükrözi az egyik gratuláló vélemény: „Azt kimondottan ritkának tartom, hogy helyettes-államtitkárokkal, főigazgatókkal, jegyzőkkel, polgármesterekkel le lehet ülni, és érdemi szakmai kérdésekről lehet beszélni, néha véleményeket ütköztetni is, és erre ennyi időt szánunk.”

A szakmai együttműködés folytatódik. A következő közigazgatási munkabizottsági konferenciára 2017. december 8-án Bük városában, „Fejlesztéspolitika és Közigazgatás” címmel kerül sor. Az itt elhangzó előadásoknak, illetve az ezek alapján készült tanulmányoknak természetesen helyet adunk a Comitatus hasábjain.

ZONGOR GÁBOR